

Et tamen ut ceperere loqui, & magno ore tonare
 Bis seni illi homines; eadem vox, & sonus idem
 Jam non idem, alias (mirum!) totidemque sonabat
 (a) Linguis, quæ variis allabebatur ad aures. 85
 Ut solet in templis quæ centum surgit ahenis
 Machina arundinibus, variaque, & dispare canna,
 Tot variare sonos, dulces tot rumpere voces,
 Quot stant, quot circum sunt spiramenta, tubique,
 Quia possit veniens prouumpere desuper aura. 90
 (b) Quisque videbatur patrio sermone loquentes
 Audire, & magna circumcincte corona,
 Attoniti auscultabant, attonitiq[ue] silebant
 Alte, & adorabant jam tum longo ordine gestes
 Omnes ad palum confixum nuper Jesum: 95
 (c) Quocum, his seni hæc, nos manducavimus ipsi,
 Et bibimus, postquam devicta morte trophaüm
 Extulit, infernis rediens redivivus ab umbris
 (d) Magni instar tonitru, vox hæc audita per omnes
 Qua fæle extremos in fines porrigit Orbis. 100
 Exin Religio, te, Spiritus alme, fovente
 Intus, & afflante ex alto, omnipotentibus auris
 Adiecta invasuit, totoque increbuit Orbe.
 Teque ideo plena passim veneramus acerra,
 Teque Sacerdotes casti, populique frequentes 105
 Aflusso cantu celebramus, & ore clemus.
 Nunc quoque Sancte veni, sanctisque ardoribus Orbem
 Ulque lenefcentem, lapidolaque, & algida corda
 Ure: opus ipse tuum instaura, & tua numina firma.
 Ea

- (a) Cuperunt loqui variis linguis. Act. 2. v. 3.
 (b) Audiens unusquisque lingua sua illos loquentes. Stupebant
 autem omnes, & mirabantur. Act. 2. v. 6. & 7.
 (c) Nobis, qui manducabimus, & bibimus cum illo post quam
 resurrexit a mortuis. Act. 10. v. 41.
 (d) In omnem terram exiit sonus eorum, & in fines orbis ter-
 ra verba eorum. Ps. 18. v. 6.

En contempta jact, digitoque notata protervo 110
 Religio! Descende, veni, compescet furentes,
 Insonolque aulus, tonitruique, & fulmine vindex
 (a) Ircu. Vel potius (neque enim vis perdere tu nos)
 Extore divinum, blandum jubat, extore lumen
 Vitale, & ritu roris defende, benignulque 115
 (b) Ad meliora vota, & tacitus sera pectora molli.
 Me quoque, quando adeo pius es, nil tale merentem
 Deliquer irora. Quin totum concute pectus
 Ignis tuo, atque tuis imple praecordia flammis.

R E L I G I O V I C T R I X .

Porta, infiri non prevalebunt adversus eam. Matth. 16. v. 18.
 C A R M E N X L I I .

Vix orta, interitum, & tragicam subitura ruinam;
 Nec dominatura, aut unquam vulganda per Orbem
 Esse videbatur, Christus quam sanxit Jesu,
 Religio. Nova vult credi Mylleria, necdum
 Haecnus audita, & pretergredientia longe 5
 Quamlibet excelsa humanæ fastigia mentis.
 Edicit Patrem, & Genitum, & quem spirat eterque
 Tres esse; & tamen hos tres unum, ac profus eundem
 Esse Deum. Hunemet, qui Patri est par Filius, alte
 Prædicat esse Hominem factum, nulloque virili 10
 Complexu, intacta, & sancta de Virginie natum:
 Sponteque pro nobis, qua non deformior ulla,
 Aut odiosa magis voluisse occumbero morte.
 Mox autem everforem Erebū, Mortisque, triumpho

- (a) Non enim delectaris in perditionibus nostris. Tob. 3. v. 22.
 (b) Dabo vobis cor novum, & spiritum novum ponam in medio
 vestri: & auferem cor lapideum de carne vestra, & dabo
 vobis cor carneum. Ezech. 36. v. 26.

Sublimi inventum redivivum: ad luminis suras: 13
 Calique excelsa ascendisse, thronoque sedere,
 Divino æqualem Patri, & stipante corona
 Sanctorum, reditum iterum: ut dijudicet Orbem:
 Præmiaque & penas, utravis sine fine futura
 In luce, inque oculis hominum quocunque fuerunt, 20
 Sunt, & erunt, statuat justus, Judexque supremus.
 Quippe tuba clangore, imis commota sepulchris
 Osse animabuntur rursus, cineresque coibunt
 Prælina qua fuerant reparati in corpora. Qualis
 Aridus, enectus glaciali frigore trucus, 25
 Fronde iterum novas exfurgit, rursusque virescit.
 Adjicit his arcana magis, magis invia nostris
 Sensibus, & credit: simil ac rata verba Sacerdos
 Murmurat, orbiculum Cereris, vitisque liquorem.
 Quem manibus tenuit perim, ac nihiliumque revolvi: 30
 Nec superesse aliud, nisi quæ nos ludit imago
 Panis: & hoc velo, ac specie, vinique latere
 Verum Hominem, verumque Deum, qui crimina lavit
 Sanguine nostra suo: atque hæc exemplaria mortis
 Pro nobis obite, divinaque ferula, robur 35
 Vita hujus misera eximum, pignusque beatæ
 Semper, & angorum ignaræ, mortisque futuræ,
 Immensus sui monumenta reliquit amoris.
 Quantumcumque hæc excellant superedita sensus
 Omnes, & nostræ captum, & conamina mentis, 40
 Ait Auctori illi, dictis qui immobilius unus,
 Unus & est, qui nec falli, neque fallere norit,
 (a)Inuitur, habent immobile firmamentum.
 Talis nostra Fides. Quid Lex? contraria rursus
 Sensibus, austera aspectu, affidueque coercens 45
 Assultus animi, morbosque propagine nobis

In-

(a) Ut per duas res immobiles, quibus impossibile est mentis
 Deum, fortissimum solarium habeamus. Ad Hebr. 6. v. 18.

Ingenitos, queis ignavi succumbimus ultra.
 Sculpturit, atque animum rapit, illaqueatque volentem
 Terrigenis geniale malum inuidiosa *Voluptas*,
 Et dulci mixtum propinat melle venenum. 50
 [a]Tabida depascit sensim, absunitque medullas
 Successu alterius mortissima, nubila fronte,
 Torna supercilium semper, rabiemque colorans
 Fallo obtentu aliquo *Invidia*. Impatientior *Ira*
 Horrendum tonatore: oculis quoque fulminat, ardet: 55
 Vindictamque atroc, & cædem spirat: anhelat
 Carnificinam. Addit germana *Superbia* utrisque
 Vires, & stimulat magis, impellitque furentes.
 Pigror, atque adeo diuturnor incubat, uncos
 Distumulans unguis, ignominiamque nefandam, 60
 Quam nunc vulgo homines detestanturque, foventque
Auri sacra fames, sitis haud exemplitis auri.
 His nihil indulget morbis sanctissima Christi
 Lex. Oculos etiam, si forte libidinis æstu
 Inflammati, alium qui nunquam extinguitur ignem, 65
 Jugelque æternò accenfuri fomite flamas
 Sunt (hunc omnino ut sceleratum averteret usum,
 Utitur hoc verbo asperiore) & luminis orbes
 (b)Funditus extredi, opportunum ait esse, jubetque.
 Qua se quisque amat; hac mensura, legeque amoris 70
 Vult & amari alias: instatque hoc, terque, quaterque
 Mandatum hoc urget: jugulatque hostilia monstra
 Lega hac, *Invidiam*, atque *Odium*, nutrita venenis
 Crimina, amaroris plenissima, noxia cordi.
 Si quando erupit; non vult occumbere Solem 75
 (c)Quin deferuerit, pacataque cesserit ira.

R 3

Im-

(a) Putredo ossium *Invidia*. Prov. 14 v. 30.

(b) Si oculis tuus dexter scandalizat te, erue eum & projice
 abs te. Matth. 5. v. 29.

(c) Sol non erudit super irasundiem vestram. Ad Ephes. 4. v. 26.

Imperfetta etiam jubet, interruptaque lingui
Vota Deo; si quis cum vota imponeret aris,
Inferretque pius, meminit fortasse repente
Diffidii necdum sopiti. Huic vertere terga 80
(a) Mandat, & ire prius ruptam componere pacem.
Qui libi grandeficit tumidus, fierique recusat
Parvulus, atque infans tanguam si parvulus esset,
Submitti; cæli hunc aditu, pontisque repellit.
(b) Angusta est, altum quo porta adducit Olympum. 85
Nec caput inflatos, capit hac neque porta superbos.
(c) Rursum divitibus cælum zgre, vixque patere,
Scansile vix cælum fore nuntiat. Aggravat aurum,
Ponderaque ad terram prosternit. Proxius esse
Inquit, gibbosum angustari, perque meatum, 90
(d) Perque foramen acus adigi, & transtire Camelum.
Ponit & ante oculos documentum horrore tremendum,
Immersi, ac barathro flammorum ardentis, aqua,
(e) Extremo digiti qua pendet acumine guttam 95
Exiguum efflístim sine spe sicutis Asvari.
Lurco hic dum vixit fuerat, foribusque jacentem
Ulceribus miserandum alspensabatur egenum:
Et qua de mensa excederant, canibulque dababantur,
Reliquias panis misero, micasque negabat,
Auger terorem, & generaliter occidit illis. 100
Va

- (a) Relinque ibi munus tuum ante altare, O vade prius recon-
ciliori fratri tuo. Matth. 5. v. 24.
(b) Quam angusta porta, O arcta via est qua dicit ad vitam?
March. 7. v. 14. Nisi efficiamini sicut parvuli, non intrabi-
tis in regnum celorum. Matth. 18. v. 3.
(c) Quan difficile qui pecunias habent, in regnum Dei intra-
bunt. Luc. 18. v. 24.
(d) Ibid. v. 25.
(e) Mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti sui in aquam,
ut refrigeret linguis meam. Luc. 16. v. 23.

(a) Væ, qui divitias, irritamenta malorum
Maxima, magnaque habent hujus solatia vita.
Intima præterea Lex hæc penetratia cordis
Ingriditur, desideriumque impune vagari
Haud sicut: hoc etiam domat; infringitque severa. 105
(b) Alte illos damnat, quorum damnable factum
Apparet nullum, atque extriescens omnia munda
Cum sint; obsecras abscondunt pectora fordes.
Non secus, atque horrore intas, factoreque mortis
Plena, atque erosio, sanie flantibus atram 110
Offisibus; extra autem albata, & speciosa sepulchra.
Ergone Lex adeo injucunda, inimicaque carni,
Hæcne Lex, hæc Relligio contendere cursu
Cum Sole? Ultra etiam Solis, metasque diei
Ire, & terrarum totum regnare per Orbem? 115
Nulla humana quidem capere, aut presumere posset
Spes hoc. Hoc autem Fidei Auctor Christus Iesus
Nil dubitan præfiguerat, saturque perinde,
[c]Ac si præterita de re jam, neque peracta
Colloqueretur. Erant sic jam perspecta, priusquam 120
Efecta, sic & erant olim jam certa futura.
Undique consurgunt denso agmine, & undique diri
Conjurant Solymis hostes obfistere contra:
Nacentem & vix Relligionem extingue cuvis.
Christi Praecones illos, qui prima ferabant 125
Vexilla, & gentes Christi sub signa vocabant,
Pro-

- (a) Va vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram.
Luc. 6. v. 24.
(b) Va vobis scribe, O Pharisai hypocrite, quia similes esis
sepulchris dealbatis, que foris apparent boniibus speciosa;
intus vero plena sunt offisis mortuorum, O omni spuria:
Matth. 23. v. 27.
(c) Ubique predicatum fuerit hæc Evangelium in toto Mun-
do. Matth. 26. v. 13.

- (a) Propositis terrent penitus; ne deinde docere
Pergant, neve ausint laudando extollere nomen
Iesu: & verberibus, vincilisque, & carcere multant:
Despiciunt illi mortem, & tormenta, minasque: 130
Altius & vocem extollunt: & verbera, vincla
[b] Multa pati Iesu eaussa, sibi gaudia ducunt.
Utque fidem faciant: se, qua Mysteria narrant,
Quæ pandunt oracula, Deo aspirante profari;
Perpetuas rerum leges, stabilemque tenore: 135
(c) Natura ad libitum rumpunt, formidineque implent
Obtrectatores, portentisque omnia complent.
Aditabat coram quem **Petrus**, nomine Iesu,
Crux, & utroque pede interclusum Matris ab alvo,
Fecerat arrectum stare, & confisceret plantis, 140
Et properare gradum, celeresque extendere cursus.
(d) Vellent; non poterant hac tam manifesta negare
Signa, utcumque essent perficta fronte nefandi
Pontifices. Ut fulgentem maesta, improbaque odit,
Sed tamen agnoscit vel nolens **Nostra** lucem. 145
In medio **Solymorum** urbis, frendentibus ipsis,
Millia fer primum, mox & dein millia quinque
Turmatim **Caristi** sunt castra, & signa sequuti.
(e) Plures inde alii, atque alii, quos magna trahebant

- (a) Committitur eis, ne ultra loquuntur in nomine hoc ulli ba-
minum. **A&.** 4. v. 17.
(b) Ibant gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni habiti
sunt pro nomine Iesu conuneliam pati. Omni autem die non
cessabant... evangelizantes Christum Jesum. **A&.** 5. v. 41. & 42.
(c) Multa quoque prodigia, & signa per Apostolos in Ierusalem
fiebant, & metus erat magnus in universis. **A&.** 2. v. 43.
(d) Hominem quoque videntes flantem cum eis, qui curvatus fue-
rat, nihil paterant contradicere. **A&.** 4. v. 14.
(e) Magis autem avebatur credentium in Domino multiudo vi-
verum, ac mulierum, ita ut in plateas ejercent infirmos, &
ponerent in lectulis, ac grabatis, ut veniente Petro, saltem
umbra illius abumbraret quemquam illorum, & liberarentur
ab infermitatibus suis. **A&.** 5. v. 14. & 15.

HEROICA

265

- Prodigia: Umbra etiam [quo nil neque fingere fas est] 150
Magni-umve magis, magis aut mirabile] euntis
Qua vult cunque **Petri** dabat ægris umbra salutem.
Asportabantur milleni. Si modo quemquam
Solpita ioumbrabat, siquem **Petri** umbra tegebat;
Hoc satis, hoc morbos omnes, mortemque fugabat. 155
Quo nullus fuerat Christo ante ardenter hostis
(a) De celo **Saulus** vehementi luminis istu
Tactus, & **Hebreæ** subito caligine mentis
Pulsa, que tantas accenderat hæc tenus iras;
Antiquum infinito odium mutavit amore. 160
Continuoque inter Proceres, Fideique Magistros;
Primores **Duodenorum** numero additus; instar
Fulminis, hac, illac rapidissimus ambit Orbem,
Undique collectas ardens adsciscere Christo
Gentes. Plusque ipsis **Duodenis** omnibus, unus 165
(b) Nomen ob hoc ultro tulit, exhaustisque laborum:
(c) Hi **Petrus**, **Paulus** Romanis arcibus, Orbem
Calcatum superinstructis, tumideque superbis
Alte elata Crucis, Christique insignia primi
Impavidi invexere; hostilibus undique cincti 170
Turmis, ac valide oblectantibus undique ventis.
Non prece, non genibus, neque dein jam thure colendus;
Quin **Capitolinis** procul exturbandus ab aris
Tandem erat, ac vulgi vulgo ludibrio habendus
Jupiter Imperii Deus optimus, & Superum Rex 175
Creditus, atque Urbis Tutor, Servator, & Auditor.
Cum

-
- (a) Per illuminationem Salvatoris nostri J. C.... positus sum
ego Prædictor, & Apolstolus, & Magister Gentium. 2. ad
Tim. 1. v. 10. & 11.
(b) Abundantius illis omnibus laboravi. 1. ad Cor. 15. v. 10.
(c) Constat esto: scit enim testificatus es de me in Ierusalem,
sic te oportet & Roma testificari. **A&.** 23. v. 11.

(a) Cum *Jove* quotquot erant simulachra, Diique, Deaque
Imperii averruncanda: & capitale futurum,
Siquis adoraret, vel plures crederet uno
Esse deos: abolenda etiam meretricia sacra: 180
Nec fas jam *Veneri*, *Bacchique* litarē, sequive,
Aut imitari hæc propudiosa exempla deorum.
Præterea plebeiorum quia poena latronum
Crux erat, & majus qua nullum dedecus; atrum
(b) Romanis horrorem oculis, probrumque ferebat. 185
Pralata est tamen, ac *Roma* exaltata, domumque
(c) *Cæsar* ingressa: & curvato poplite, & aris;
Et thure, & sancto Crux est inventa triumpho.
(d) Et *Romana* fides Christo data, gloria Petri
Præcipua, atque ingens comitis quoque gloria *Pauli*, 190
Fama jam fuerat vel tum vulgata per Orbem.
Ultra etiam Imperium *Romanum*, & ad usque repostas
Cælo alio *Gentes*: trans utraque litora *Gangis*,
Ad *Coromandelos*, ubi primos exserit ortus,
Qua vigil Eois Aurora refurgit ab undis. 195
Usque & ad *Ethiopias*, nascenti conscientia *Nilo*
Regna, & *Sauromatas* ultra, *Schythiamque* nivalem,
Qua septem super impendunt, præsumtque *Triones*:
Qua *Romana* *Aquila*, nec *pila* minantia *pilis*
Cognita dum fuerant; quo vix languentia, & iuctu 200
Obliquo, & fracta jam vi, Sol spicula vibrat,
Ad *Gangem* *Thonia*, ad *Scytiabum* ductore *Philippo*,
Ulque & ad *Ethiopias* *Levi*, & *Simone*, & *Juda*,
Prolatum imperium Crucis est, & nomen Iesu.

Tu

- (a) *Quæ autem convenio Christi ad Beliam? Aut eue pars fideli, cum infidelis? Quis autem confersus templo Dei cum idolis?* 2. ad Cor. 6. v. 14. & 15.
(b) *Improperi ejus portantes.* ad Hebr. 13. v. 13.
(c) *Salutant vos omnes sancti, maxime qui de Cæsaris domo sunt.* Ad Phillip. 4. v. 22.
(d) *Fides vestra annuntiantur in universo mundo,* ad Rom. 1. v. 8.

Tu quoque, tu major *Jacobe* [veterima fama 205
Patrum sic est ad seros perlata nepotes]
Cæsar ad *Augustianum* *Fidei* tu altissima sanctæ
Dogmata, tuque Crucis primus vexilla tulisti
Gentis ad *Hesperia Tarenta* litora, & usque
Herculis ad metas, ubi Sol postquam ambiit Orbem, 210
Sistit anhelantes, recreatque, lavatque jugales.
(a) Occidit *Herodis* gladio hic, primusque Magistrum
De Duodenorum numero, sanctoque Senatu,
Quem fuerat vita, sic est & morte sequutus.
Romani Herodis iussu, rigidique *Neronis* 215
Imperio, diro distentus corpora truncō
Petrus, & effecta capite a cervice revulso
Paulus, Christiadum duo maxima lumina, *Roma*
(b) Occupubere, pares eauffa, et si dispare morte.
Ultra etiam mortem socios, comitesque futuros 220
Abstulit una dies, & funere meritis utrosque.
Confimili ac proflus fraterna morte peremptus
Andreas, decusstatis, nexisque vicissim
Ad medium geminis suffixus brachia truncis.
A latere oblongis, valide facto impete utrinque, 225
Hastis confossum *Thomas*: dejectus & alter
Jacobus summi præceps de culmine templi,
Exceptusque fude, & violento stipitis istu.
Tu vero absuntus nece, *Bartholomæ*, cruenta,
Cruelique magis. Nam (*carnificina ferarum* 230
Quæ sola est) cute direpta, pendenteque circum,
Vivo etiam tibi dum patulæ, trepidaque micabant
Venæ, ac totus eras crux uadique, & undique vulnus.
Ver.

- (a) *Misit Herodes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclesiastis*
occisit autem Jacobum fratrem Joannis gladio. Act. 12. v. 1.
(b) *Hoc, & historia debinc ad finem omnia, ab Aucteribus,*
non quidem Hagiographis, qui nulli jam sunt; sed tameu probatissimis, & severiore Critica intricatissimis excerpta sunt.

Verbo, quotquot erant *Fidei*, morumque Magistri
A Christo primi, variis & crudeliter una 239
Omnes carnificum manibus laniati, & acerba
Vi, ferro, excelsas animas posuere, caputque.
Morte tua solus tu, quem dilexit amore
Præcipuo, Matrem, cui commendavit Iesum
Commoriens, & postrema jam voce vocavit, 240
Ac dedit esse tuam, testamentoque reliquit,
Morte tua extinctus solus tu. Sub Cruce namque
Tu solus fueras. Nullum hoc atrocius ullum
Supplicium: coram exspirantem cernere Iesum:
Ultima & excepsisse fini suspiria vita. 245
Sanguine quo etiam aspergi morientis. Amoris
Sic tu *Martyr* eras, gladio træctus eodem
Cum Matre. Iste tibi, rupit qui pectora Matri
Ensis: plus oleo, quo deinceps ferente nastri,
Attulit infandi, ac diri præ morte doloris. 250
Instar erant *Duodenii* oviū: illos undique sibi
(a) Maſlabant hostes rabidorum more luporum.
Hoc semel, hoc iterum prædixerat ante Magister
(b) Discipulis: odia horrenda, & tristissima quæque
Omnia passuros, nil unquam tale merentes; 255
Hac una tandem de cauſa, ob nomen Iesu.
Hac Sanctis, hæc ille suis patrimonia liquit,
Carne quidem mersis oculis, oculisque profanis
(c) Tristia; Discipulis autem charissima, Regni
Cœlestis cuncto pignus pretiosius auro. 260
Qui fuit *Hyrcana* foſta Nero *Tigrayde* multo
Sevior, arctatos loris, valideque revinclos,
Incensaque pice, atque ardente bitumine tintatos

Chri-

- (a) Ecce ego misso vos sicut oves in medio luporum. *Matt.* 10. v. 16.
(b) Eruditio odio omnibus propter nomen meum. *Ibid.* v. 22. &
Marc. 13. v. 13. Si me persecuti sunt, & vos persequentur.
Joa. 15. v. 20.
(c) Si sustinebimus, & convegnabimus 2. ad *Tim.* 2. v. 12.

Christicolas, paſſim per compita, perque plateas
Roma, accendebat nocturni in luminis uſum: 265
Et quid non egit *Deci* furor impius? Ille
Barbara, inhumana, atque exquisitissima quæque
Supplicia exhaustus, laniandoque obtudit enles,
Confregitque rotas, delassavitque secures.
Tunc & Virginibus veterum de stirpe creatis 270
Heroum, & virtute magis quam sanguine claris,
Vulnere, quo nullum fortasse immanius, alto
Impetu, dejecta ferro, abſumptaque papilla.
(a) Quid sub Principibus, quorum vel Carmen abhorret
Nomina? Vix talem recipit te, ſeve *Diocles*, 275
(b) Qualis eras plebeja ortus de gente, priusquam
Cingeret indignos diademate Purpura crines.
Exercitabilis *Decio*, asperiorque *Nerone*
Hic, non ut Nero ſingillatim in lumina noctis;
Sed coercortans uno dabat impetu flammis 280
Millenos, & millenos. Proceſſit & ultra
Christi odio, & *Phrygian* infaudis totam ignibus urbem
Abſumit, nigro involvens Matresque Virosque
Turbinę flammarum, laetentesque ubere Matrum
Infantes, nullo atatis discriminē, nullo 285
Sexus, in cineres ferri dedit omnia ventis:
Hos sic ignitaque alios ſartagine, subtus
Applico, & lento paullatim torruit igne:
Ne *Sicili* pejora illa effent facta tyranni.
Nec flammis folum: innumeros etiam obruit undis 290
Christi cultores. Manicis, & compede vinclos,
Linteribus impositos ruptis, lacerisque phafelis,
Et super hos alios, quasi muta, & inania ſenu

Cor.

- (a) Intellige Domitianum, Maximinum, Valerianum, Aelia-
num, Diocletianum Christianorum infestatores atrocissimos, &
quorum filiobē carminis repugnat.
(b) Diocletianus ante adeptum imperium Diocles dicebatur.

Corpora congereret, turmatim pondere iniquo
 Agglomerans; vasto pessundari, & aurore mergi, 295
 Et dabat adjectis una cum linteibus omnes
 Fluictibus hauriri, spargique, rapique procellis.
Uxorum exuvias alios, pelleque ferarum
 Indutos, & compulso incedere ritu
 Quadrupedum, sic deceptis, avidilique *Molossis* 300
 Objecit discerpentes. Sed parcer *Santis*
 Addictere *Causas* tum, carnificaque vorarunt
 Desuper impulsi, ac poenas sumptere merentur.
 Sed quos non ausi indomiti lacerare *Molossi*;
 Hos, aut dejecto ex humeris capite hauriri easis. 305
 Aut ruida attrito prostravit clava cerebro:
 Aut spissus lapidum tumulavit grandine nimbus.
 Sed quid ago? Nemo ponarum nomina, nemo
 Voco quat^r (vox esti alicui indecessa sonaret,
 Ferreaque) aut totidem scelerum comprehendere formas, 310
 Aut totidem, quot dilaniandi exercuit artes.
 Demens! qui quod opus rexit Deus ipse, Deique
 Filius, eruere, & se profligare putavit
 Poffe, & sanguinis tegere, & tumulare ruinis.
 Imbecilla oculis hominum, & laniata, & inertim 315
 Armata dumtaxat *Oves* patientia, & ipsa
 Morte obita, vicere *Lupos*, vicere *Nerones*,
 Ac *Decios*, teque his truciorem, save *Diosles*.
 Sic vicisse opus *Excelsi* est, divinaque probris
 Hae est, non opibus, non vi, non impete, & armis 320
 Proveniens; tota & cedens victoria vicitis.
 Sanguine inundata, ac pene obruta sanguine; crevit
 Uberior, magis austra, ac propagata per Orbem.
 Religionio. Caput alte elata, Palatia Regum
 Confundit victrix! Et qui diadema gerebant 325
 Auguſti; quorum vel nutus audit Orbis,
 Submiseru Cruci caput: hoc & fronte tulerunt
 Non jam ignominiaz, ut quondam; sed gloriæ, honoris

Ac Regis Regum monumentum, insigneque signum.
 Horum tu, cuius laudi praœonia nulla 330
 Digna fatis, duxor tu *Conſtantine* fuisti,
 Ac Princeps. Tibi nam sublimis in aere visa
 Crux, medio ardenti cælo tum, lampade Solis
 Pulchrior. Inde tuis præcedens edita castris,
 Vexillique tuis prælati; exterruit hostem, 335
 Et gelida super iuncta formidine; turpem,
 Præcipitemque optare fugam ac dare terga coegit.
 Ponte quoque indignante hosti, abruptoque repente,
Tibridis exhaustus perit *Maxentius* ille
 Undis, qui *Dioclis* rabida feritatis, & ira 340
 Ænaulis; innocuum Christi vaftabat ovile.
 Nec mora, jussisti: que *Rome* plena cruxis
 Ibant Christiadum, luccari, & flumina siti
 Impia: & editio Praconis voce per Urbem
 Vulgata, requiem *Santis*, pacemque dedisti. 345
 Donec sancta *Fides*, donec *Romana* vigebit
 Religionio, æternis qua sustentata columnis
 Est; honor hic tuus; eximii hæc & gloria factioz
 Semper erunt, serisque ætibus usque manebunt.
 Viderat ab Stygiis, semperque gementibus antris 350
 Noſtipotens scelerum inventor, quod moverat atrox
 Haec tenus effuso large undique sanguine bellum
 Successisse parum; quin & firmamina Christi
 Regno accessisse: & tantis, tot testibus usque
 Ad mortem, atque ultra immotis, quam vertere fundo 355
 Religionem attentabant; nova germina passim
 Emisisti, nova & natam incrementa per Orbem,
 Qualiter in silvis lacerata bipennibus ilex
 Per cades, per damna, per & fera vulnera, ab ipso
 Ducti opes ferro, atque animos; & fronde superbit
 Lætior, ac cælum versus caput altius effert.
 Dat gemitum tonitru similem. Ad fraudesque, dolosque,
 Perfidiazque veneniferas revolutus ad artes;

Intestinum aliud bellum, gravissime pericolo
Tentare instituit: neque jam solo ene cruento; 360
Sed calamis magis, ingenioque, & mente gerendum
Imbutis obfirmata discordia, & astu
Vipereo, & provo insane novitatis amore.
Apidis in speciem exigui collectus; in ima 365
Viscera stertenti clam se infinuavit *Ario*.
Sacrorum hic fieri *Anistes* cui fecerat urbi
Nomen *Alexander*, præcessa & sede præesse
Ambitione furens ardebat. At inde repulsum,
Speque hac dejectus, turbatus mente, feroxque, 370
Vindictam in somni etiam spirabat, & iras.
Apidis attactu, illapsuque ferocior; ipsum
Impetere est ausus Cælum: æqualemque Parenti
Effe negare Patri Unigenam, qui corpore tuætes
Nos tro, illibata voluit de Virgine nasci. 375
Carmine pestifero (vocat istud & ille *Tbaliam*)
Quod male tornatas pejores redderet aures;
Obtulit incauto lethalia toxica vulgo.
Seditione potens plures capita alta ferentes
(a) Pastores gregis infecit, tinxitque venenis, 380
In partesque suas traxit, pepulitque volentes.
Constantio etiam immosuit. Tristissima Regum
(b) Sors hæc: larvato, & mendaci illudier atu:
Nec sceleratorum falsos bene noscere vultus:
Quippe sibi ignotos, qui nescia pectora fraudis, 385
Regia corda gerunt. Fraudum adiutor *Arius*
Eximius, vocem, faciem mentitos ovillam;
Abde-

[a] *Arius* anathemate ab *Alexandro Episcopo Alexandrino* percussus; ad Eusebium Cesarea Episcopum confusus, quem ha-
reis sua focum, & factorem natus est, cum alii Episco-
pis, inter quos erat Eusebius Nicomedia, cuius magna era-
spud *Constantinum* gratia, & anterioris.
(b) Aures Principum simplices, & ex natura sua alios afflami-
tes, callida fraude decipiunt. Ethic. 16. v. 6.

Abdebat rictus, dentesque, unguesque lupinos.
Huic fregere caput monstro celeberrima centum
Ter *Nicanorum*, Sanctorumque agmina Patrum. 390
Et tamen audiebat calcatus livida colla
Arrigere, obliquaque in Cælum tollere cristas.
Qualis quem prestit cantho rota forte jacentem,
Obtritumque, ac seminecem, lacerumque reliquit;
Prorepens tamen insurgit, tumidumque veneno 395
Attollit caput, & furialia pectora *Serpens*.
Tandem insperata præceptus funeris hora,
Vifera diruptus (diuturnum ubi fecerat *Apis*
Nisum) sic etiam movit civilia bella.
Usque adeo multos fraudum, heredesque furoris 400
Linquens: excessit fontes fremebundus ad umbras,
Harum quoquon erant turmarum *Aibanus* unus
Terror erat. Quadrangula, atque his amplius annos,
Uerbis *Alexandri* defendit moenia, denso
Aggere, & objectu clypei impenetrabilis; et si 405
Sede sua, & patria extorris: vivusque sepultus
Interdum, profugusque errans, ac luftra ferarum
Confugio quevens. Soboles tamen impia *Arii*
Hunc sic extorrem, & profugum, & timuere sepultum.
Nec minus interea (magni quem *Gallia* partu, 410
Gallia nunc, olim, semper fecunda *Virorum*,
Eduxit) Christi terrebant *Hilarus* hostes.
Facundus, vehemens sobolem illam cinxit, adegit
Fossa: & præcipido effuso, exundanteque squarum
Agnine demerfit, totis *Rhodani* obruit undis. 415
Par Athela his, insanos *Hieronymus* ausus
Contudit *Helvidii*, qui sanctæ aspergere Matri
Dedecus, impuro, sceleratoque ore volebat.
(c) Omnipotens monstrorum alia, horrendeque rudentum
S. Dal-

(a) *Intellige Jovinianum, Montaaum, Vigilantium, quorum
haeres Hieronymus prostravit.*

Dalmata bellipotens colla, & capita absedit ense. 420
 Arma etiam trahere rudes munivit, & armis
 Induit: instruxitque novas Ariesque, Duceisque.
 Quippe Arma, & sanctos Armamentaria Libros:
 Vulgavit *Latia*, facileque aptavit in usus.
 Nec jam *Graja* opus est, peregrinaque litora adire. 425
 Quandoquidem tuta & sunt propugnacula bello,
 Sunt quoque & Arma domi; quae versatissimum illis
 Attulit huc viet & rediens *Hieronymus* oris.
 Tu quoque Dux bello invictus, tu cuius in ore
 Examen confedit apum, cui melle flubant. 430
 Labra *Augustinum* tu, melle, & nomine praestans;
 Vici: & fuerat qui formidabilis olim
 Hostis; fecisti Defenoremque, Duceisque.
 Ecce autem, ecce alias, alios miscere tumultos,
 Umbrorum pater instaurat, stimulatque phalanges. 435
Neforianorum, amittentum tollere Matri
 Divina totam hoc quantum est nomenque, decusque
 Immortale, Deique omnes Genitricis honores.
Eutychianorum, qui dum in contraria tendunt;
 In Christo esse hominem ablorunt, exauflumq. volebant.
 Turbaruntque, & confundere Hominemque Deumque. 440
 Hos tamen horribiles, armisque, æstue potentes
 Prostrare hostes, ac deduxere triumpho
 Captivos collecti *Ephesi*, & *Chalcedone* Patres.
 Postremi hi hortata acciti, Magnique *Leonis* 445
 Rigitu. Qui surgentem ut contunderet hydram;
 Suprema de sede *Petri* tonitralia verba,
 Concussura hostes, signavit epistola: & ipsa,
 Ignea tela etiam, & victoria fulmina militi.
 Parte alia, toto divisus orbe *Britannis*, 450
 Hostica prorupit secum socia agmina jungens
Pelagius. Nobis aspersam a origine labem
 Inificiabatur tumidus. Stolidaque superbus,
 Vires de celo, auxiliariaque arma negabat.

Esse

Esse necesse, ut lucifugum, qui perdere tentat. 455
 Undique nos, profligemus, superemus & hostem.
 Nil opus auxilio, ajebat, precibusque; salutem.
 Viribus unumquemque suis sperare jubebat.
 Dement! qui neque se tandem, neque noverit hostem.
 Nec saltē expertus potuit cognoscere, quantis 460
 Debilitata malis sit nostra haec vita, salutique.
 Sic & febre jacens, oculos ubi denique pressit
 Sera quies; rapidos, agilesque extendere cursus
 Posse videtur. At in mediis conatibus impar
 Deficit, & robur nullum illi est: somnias ager. 465
 Hunc *Augustinus* calamo jugulavit: & omnes
 Captantem latebras pavide, & caligine multa
 Involventem astute aditus, varioque reflexu
 Abdentem scse, & fumum, tenebraque vomentem;
 Per vestigia ceca, per intricata sequatus
Aurelius fugientem hostem protivit: & atras,
 Lumina magna ferens, dimovit, dispulsi umbras.
 Tu decus *Italia*, *Gregori*. Te patria *Roma*
 Nolentem, invitumque excella sede sedere
Petri, caeli indicio, signoque cogit. 475
 Tu precelentes *Romanæ* Sedis honores,
 Quos suffurrari, sibiique usurpare volebat
 Urbs fastu turgens, *Constantinique* superba
 Nominis: servasti, affuetus jam vincere in illa
 Urbe. Ibi Pastorem errantem, ac revocata sepulchris 480
 Corpora nostra, iterum ad vitam redditura negantem,
 Tristi hoc, immanique crepto errore, libenter
 Viatum, fecisti, viatum se, & vera fateri.
 Haec duo semper erunt tibi, Magne, erecta trophyæ
 Illuc, angustis ubi fauibus usque coactum 485
 Freudentem stringunt *Byzantia* litora pontum.
 Sed rupere fidem tandem, rupereque pacem,
 Majoresque iterum *Byzantia* litora turbas,
 Vastificasque magis, tristisque dedere ruinas.

S 2

Bellum

Bellum ingens ense, & sceptro Leo movit Isaurus 496
 Undique *Imaginibus sanctis*, vetuimus precari
 Coram: dejectas passim exturbavit ab aris:
 Diripuitque, & sacrilegos conjectit in ignes.
 Hoc truculentus adeo generatus Patre Leone;
 Excessit tamen impietate *Copronymus*: inde 495
 Dictus sic, infans quia, dum de more, sacrato
 Fonte lavabatur; fedavit stercor fontem,
 Augurio infando. Nihil hic aut liquit inausum,
 Aut intentatum in Superos: monumen auge Divum.
 Quae Pietas, qua Religio penetralibus imis 500
 Abdiderat; conquista exquisitus, alte
 Fronuta, & infandis sunt omnia tradita flammis.
 (a) Plus sexaginta furor hic caput extulit annos
Constantinopoli. Sed enim facto agmine, rursus
 Convenere Patres Nicæ: moestaque tandem 505
 Religio recreata est, exaltataque ad aras.
 Singula percensere nefas quæ bella furentes
 Seditiosorum turba, pugnisque ciebant.
 Qua tu cunque oculorum orbes per fæcula volvas;
 Perfidioraque maniplos, 510
 Tartareaque acies videss, nigraque catervas.
 Sed quotquot fuerant tot jam per fæcula, cunctos
 Provocat, atque hostes vocat in certamine, & omnes
 (Tantus erat!) calamo invicto debellat *Aquinus*.
Angeli, viventi dedit hoc tibi *Gallia* nomen, 515
 Et merito: neque enim posses, nisi & *Angelus* essem,
 Quadragesinta, atque octo annis, quo tempore vitam
 (b) Clausisti exiguo, tam magna volumina, tamque
 Egregia usque adeo felici reddere partu.
Summa tua una hostes satis est frænare: filebunt 520
 Si capient: muti rabiosa silentia rodent,

Pu.

(a) Ab anno 725. ad 787.

(b) Natus anno 1227. obiit 1274. 7. Martii.

Pugnantum te Acies pro Religione sequuntur
 Sunt, ceu Ductorem magnum, semperque sequentur.
 Szvius in Cælum, terrasque Arborante refuso,
 Tum demum folito truculentior, intima rustans 525
 Viscera lucifugus nigri *Draco* Legifer Orci;
Tisiphonem geminam, geminamque efflavit *Erimnym*
Lutherum, & *Calvinum*. Iстis mage tristia monstra
 Aut furibunda magis nulla ante efflaverat *Orcus*.
 Ad mala cuncta etiam invitox, quasi compede viuox, 530
 Raptari miseris nos, omninoque peremptum
 Arbitrium jam tunc esse, affirmabat uterque,
 Insta cum nobis prima est ab origine labes.
 Et quid erat tandem hoc aliud, nisi fræna pudoris
 Tollere? & efficeri, ut vel quam fessissima queaque 535
 Flagitia, & quotquot sunt crimina cuncta licenter?
 Addunt: impulsu divini luminis actos
 Nos, vel ut examinum quid, compellique, rapique;
 Quin obnintendi sit jam contra illa potestas.
 Atque adeo nihil omnino unquam posse mereri 540
 Nos. Haec Doctores illi solatia nobis
 Portabant. Sed *mercedem*, meritamque coronam
 (a) Divini passim Libri, & certaminis hujus
 Palmas esse ajunt dandas victoribus, illuc
 Vita ubi semper erit felix, semperque beata. 445
 At sanctos audax Libros minuebat uterque
 Ad libitum. Quos de numero hoc abradere vifum;
 Radebant, scriptosque Deo aspirante negabant.
 Omnia que non jam scriptis, sed tradita verbo,
 Perpetuoque inde a Christo ad nos ordine, semper 550

S 3

Relli-

(a) *Merces vestra copiosa est in celis.* Matth. 5. v. 12. *Reposita est mihi corona iustitiae, quam redet mihi Dominus in illa die iustus judex.* 2. ad Timot. 4. v. 8. *Et palma in manus eorum.* Apoc. 7. v. 9. *Venerunt de tribulatione magna, & lauerunt stolas suas in sanguine Agni...* ideo sunt ante thronum Dei. Ibid. v. 14. & 15.

D E D E O

278 Religione pari, tot jam volventibus annis;
Damisso accepta obsequio, ac servata fuere;
Stirpitus, atque imo tentabant vellere fundo.
Desuper externa quadam quasi veste, volabant
Iustitia Christi induitos, quæ cuncta tegebat 555
Crimina, conatu nullo, nulloque labore,
Aut merito, subitos fieri, & confistere Santos.
Ambo pudicitiae hostes, Virginitatis acerbi
Olores; castos solebant esse Ministros
Sacrorum. Sanctis abducta Virgine claustris, 560
Sacrilega infandum perfidius fronte triumphum
Egit Lusberus. Per & ipsum facta potestas
Vincula rumpendi, Christus quæ posse negavit
[a]Rumpi, & secundari socialia jura marito.
Obtenuit, & specie panis, vinique latere 565
Verum Hominem, verumque Deum, voluisse negare;
Nec potuisse tamen, nolens, victusque fatetur.
Quid faceret? Rabidus vinum, panemque redactum
Ad nihilum, vult integrum, incolumemque manere,
Qualis erat, neque dum tonuit cum verba Sacerdos. 570
Effrenum hanc Erebì furiam superare nefandus
Aulus Calvinus, Christum quoque suffulit: audens
Hoc etiam sceleris, quod tantum expaverat unum
Lusberus: quem tertuerant clarissima Christi
(b) Verba, quibus potum vere se ait esse, cibumque. 575
Crudelem, immanemque Deum depingere gaudens,
Ajebat: cæca, horribilique lubidine ductum,
Haud culpa prævisa ulla; præcludere cælum
Pluribus, æternisque illos addicere flammis.
Hæc

(a) Quicunque dimiserit uxorem suam, & aliam duxerit, adulterium commitit super eam. Marc. 10.v. 11. Lutherus tamen indulxit etiam hoc Philippo, Hassie, ut ajunt, Landgravio.
(b) Caro enim mea vere est cibus: & sanguis mens vere est portus. Jo. 6. v. 56.

H E R O I C A .

279

Hæc infrunito ille ore; et si Oracula sancta, 580
Sponte sua suavem esse Deum, ingenioque benignum
Erga nos Patrem, passim clamantque, monentque:
(a) Eternæque negant morti ultro addicere quemquam.
Adjicit portenta alia, exscrendaque. Plura
Jam calamus meminisse horret, lugensque recusat. 585
Centenis aliis monstra hæc vallata colubris,
(b) Acciditque aliis socialibus undique monstribus;
Heu! quot, quamque graves coacervavere ruinas!
Quantaque Tænaris Regna involvere tenebris!
Quatuor actuum vestras, Helvetii, opacæ 590
Involvere plagas umbræ? involvere Trionum
Proxima sideribus qua sunt duo maxima Regna,
Dania te, & rursus te bellica Suecia, totam:
Compluresque tuos ingens Germania traxit:
Indomitusque, & concordes, tortuque Batavorum. 595
Tu quoque Sanctorum nutrix, secundaque Mater
Quondam; obscurata es tandem. Te semper amaro,
Semper te magno lugebimus, Anglia, luctu.
Sed vero tunc, tunc, inquam [mirabile dictu] 600
Tanta videbatur cum detrimenta subire
Religio; crevit magis, ultra & longius ivit:
Ignotosque, novosque est dilatata per Orbem.
Europe parte excedentem America recepit
Utraque, & utrilibet longe Europa undique tota
Major: cui præteret tunc Molozyma supremo 605
Imperio: & quam postremus tunc Inca regebat.

S 4

Ex-

(a) Non est voluntas ante Patrem uestrum, qui in celis est, ut
perent unus de pusillis istis. Matth. 18. v. 14. Nolens ali-
quos perire. 2. Pet. 3. v. 9.
(b) Insellige Melanchtonem, Osiandrum, Carolostadium, Zuin-
gium, Colampodium, Bucerum, Moncerum caput Arzba-
pistarum, Flaccum Illyricum, Bernardinum Ochimum, Theodo-
dorum Bezam, & etiæ illius etatis hereticos, qui omnes
aus Lutherum, aut Calvinum duxerunt.

Extremo Orbe alio positi, longeque remoti
Tunc dederunt (quod vaticinus præixerat ante)
(a) *Esis*) sobolem sanctam *Septentrio*, & *Auster*
Cum Fide adorandum, & magnum tibi *Mexico*, signum
Exhibitum, lapis & meliora ancilia calo: 610
Præsidium æternum tibi tutamque futura
Namque Dei coram adstante, & sic Mater jubente;
Saxo, sterilique solo, medioque *Decembri*
Erupere rosa. Quas asperiore, rudique 615
Palio lo implicitas, simul atque *Antistite* coram
(Insula cui sacros umbrabat pendula crines)
Indigena explicit [mirum !] ecce impressa repente
Palio est quam pulchra Dei Genitricis *Imago*,
Aligero inoxia, & sinuosa cornua *Lunæ* 620
(b) *Calcans*: ceruleo fert didita plurima populo
Sidera; propendens capiti radiata corona
Eminet, a tergo circumdatur undique Sole:
Illiū omnino ad normam, speciemque, sereno
[c] Cælo tranquillus quam *Patmo* viderat exul: 625
Qua neque amabilis quidquam est, neque pulchrioris Orbe.
Ut memini! Ut video, te nunc quoque, *Virgo*, viderel
Quod fas, hoc facio. Memor hinc, & cernous ore,
Quæ sola ire queunt, ad te, pulcherrima *Virgo*,
Cæbra, & itura quidem citius suspiria mitto. 630
Ardua tunc etiam relegens vestigia *Thome*,

Ad

- (a) *Dicam Aquiloni: Da: & Austro: Noli prohibete: effe filios: meos de longinquo, & filias meas ab extremis terra.* Il. 43. v. 6.
(b) *Immaginem bare miraculorum frequentia celeberrimam Mexicani vocant de Guadalupe. Colitur prope Urbem magnificissimo templo, & Regio, ac præclarissimo Sacerdotum Collegio, cui & templi, & cultus procuratio mandata est. Rite, atque ordine Patronam Regnum illorum principem proclamatam esse Bened. XIV. Author. Apost. declaravit: & Officio, ut aijnt proprio illano decoravit die 24. Aprilis 1754.*
(c) *Mulier anista Sole, & Luna sub pedibus eius.* Apoc. 12. v. 1.

Ad Coromandelos longe procellit, & ultra
Xaverius, qua vix ortam *Japonia* cunis
Excipit Auroram, tenebrisque, undisque renatam.
Christus ubi necdum, neque vox audita salutis 635
Uila unquam fuerat, Regionibus hactenus umbris
Immeritis; lucem invexit: linguisque loquutus
Ignotas, signoque Crucis faciens Maris undas
Dulces: ad vitamque, oolidis excita sepulchris,
Corpora sepe vocans, quot perfida fufulti illæ 640
Lutheri impietas; illac tot millia centum
Restituit, Regna adducens ingentia Christo.
Tandem *Tijsphonem* geminam eliseret Tridentum
Patres, deinceps ali calamis vicitricibus omnes
Undique Doctores acciti in prelia tanta.
Hos inter *Bellarminus* caput extulit alte,
Romano, excelsaque ornatus murice frontem.
Formidabilior nemo hoc fuit hostibus hostis.
Contra unum hunc omnes conspiravere, & in unum
Irata jecerunt densissima tela sine istu. 650
Et quæ non turbas, quæ non movere tumultus?
Qui se *Augustini* genuinos esse, merosque
Discipulos jactabundi, tumidique volebant.
Nec veriti huic tam præclarum affectare Parentem;
Cum Lutheri essent, *Calvinique* ibrida proles. 655
Quandoquidem Auxilio interiori (utcumque tenebris
Omnia inumbrarent) re, obisti posse negabant,
Non fecus atque illi quondam fecere: fuitque
Gratia, ut his, illis quoque delectatio vixrix.
Sicui non sancta hac vixrix, potiorque voluptas 660
Desuper immissa est; præcepta facillere posse
Hunc divina negant. Quidquid conetur, iturum
Aijnt, quo major, vasto quasi pondere, desorum
Frustra obluctant rapiet male lana voluptes.
Iniciatus item, pro nobis omnibus esse 665
Perpetuum, & vitam Christum, aut fudisse cruentem:
Que

Qua *Calvini* etiam deliramenta fuerunt.
O bene! quod manifeste adeo exturbabit utrosque;
(a) Et totidem docuit verbis contraria *Paulus!*
Quo vix nascentem, vix ortam fulmine *Roma* 670
(b) Contudit hanc pestem; poterat fortasse videri
Profligata. At enim infirmo discrimine *Juris*,
Et facti, veteratores audacius illi
Pergebant perturbare, & confundere pacem.
Donec ab excelso *Clemens* hoc nomine dictus 675
(c) Undecimus majora aliis duo fulmina misit:
(d) Qua *Ludovici* etiam Pietas, & Regia proflus
Majestas in seditiones inque rebelles
Impulit, & tandem affixit delevit & hostes.
Nec vero potuit vel tum confistere tutu 689
Pax. Namque ex horum potentibus offibus, agmen
Philosophorum, hoc se titulo, hoc se nomine donant
Ipsi, *Philosophorum*, inquam, furiosius agmen
Prorupit. Qualem *Graeci* fixeres *Poetæ*
De serpentinis, quasi lamine, dentibus ortam 685
Improvismi aciem, clypeataque sva viorum
Agnina. *Vipere*, magna vi, vulnera genti
Victor *Agenorides*, mortemque inferre parabat.
Ipsi autem horreodis se confecere vicifim
Ielibus anguinigena per mutua vulnera fratres. 690
Sic hi, se jugulant ipsi: pugnantia passim
Secummet miri oblitii, immemoremque loquuntur.
Non *Scripturarum*, aut armamentaria *Patrum*

Tra-

- (a) Pro omnibus mortuus est Christus. 2. ad Cor. 5. v. 15.
(b) *Confit. Innocent.* X. Cum occasione edita die 31. Maii 1653.
(c) *Duas Confit.* Vineam Domini Subsoth edit. d. 20. Oct. 1705. Et celebratore *ellam Unigenitus Dei Filius, emanatus die 8. Sept. 1713.*
(d) *Intellig. XIV. & XV.* Uterque enim *Confit.* Unigenitus favevit, religiosissime. Et tandem *Ludovici XV.* Editio *Constitutio, illa, tanquam Regni Lex, roborata est, anno 1756.*

Tradant: quippe horum indocti, ignarique, rudelisque
Armorum. Soia armati petulantia, & auffi, 695
Certamen, pugnamque cident: salibusque, jocisque
Asperfa, & fuso insidiioso, atque illita melle
Mortifero, noxa tanquam essent, & magna reperta;
Rancida divendant *Epicuri* insomnia vulgo.
An quia *Philosophi* istius sunt castra sequuti; 700
Philosophorum etiam placet his sibi sumere nomen?
Quidquid erit, vetera hi nostri, & mera somnia vendunt
Philosophi: atque ideo sibi pugnant, nec sibi constant.
Religionem aliquam naturalem esse, docebant
Nuper, & esse Deum nonnullum, cui super Orbe 705
Cura forer. Satis, ajebant, hoc esse; negabant
Cætera, & esse annum male facta inventa volebant.
Nunc etiam hoc rupere jugum; tentantque vel ipsum
Siderea de sede, thronoque, a vertice Olympi
Regnatorem Orbis deturbare Omnipotentem. 710
En quos collaudat, nostra admiratur & ætas
Philosophos! At ego memini, audivisse rudentes
Hac cadent turpes *Epicuri* de grege porcos.
Nec bene congrue, aut sociari posse putabam
Philosophi grande, & venerabile nomen, haramque. 715
Hui stultum mel! Quæ fieri tum posse negabam;
Philosophi hi nostri faciunt, factoque triumphant.
Antiquum revocare chaos nituntur: & esse
Instar brutorum, perituros nos quoque morte,
Totos, persuasum sibi habent, gaudentque ruina. 720
Horrentque, ac detestantur sine fine futuram,
Et nunquam morituram Animam: tuaque illa, *Lucreti*
(*) Cantant: *Dissolvi quoque convenit omnem animam*
Naturam, ceu sumus in altas aeris auras.
Et metus ille foras præceps Achernantis agendus 725
Funditus, humanam qui vitam turbat ab imo,

S 6

Omnia

(*) Lib. 3. v. 456. & v. 37. &c.

Omnia suffundens mortis nigore; neque ullam
Est volupsum liquidam, puramque relinquit.
Accumulant alia, atque alia his afflovia: & ipsi
Nil dubitant sanctis maculas aspergere Libris. 730
Quos aperire quidem necdum dicere. Sigillis
Clausi sunt septem. Neque tot dissolvere nodos
Hi, neque divinas possunt contingere claves.
(a) Sed quid ego? Jam Nonnotus, Bergerius, ambo
Belligeri excelsi, invisi frigere superbos 735
Philosophos illos, irridendoque dedere.
Perpetuum hoc fuit: hostili tentata tumplu;
Clara magis facta, ac dilucida dogmata sancta.
Sunt: & diffidit hac illac, certamine ipso
Reddit lux major, flygias procul expulit umbras. 740
Haec tenuis & nobis invitius profuit hostis.
Nec deerunt pithae alia, & nova prælia. Nunquam
Aut fessus Phlegeton, aut Styx saturata quiescent.
Quidquid agent, Furias omnes, monstra omnia contra,
Religio exstabit viatrix, semper manebit. 745
Quam solet, aptatis varie pro tempore remis.
Tota gubernacio firma, Rectoreque Navis
Affluit ventos, tempestatesque domare;
(b) Vincere ventorum furias, calcare procellas,
Pergereque insensas fulco victore per undas. 750
Aut veluti solet in calum ire, expostaque Ponto,
Multæ trophaæ altis ostentans undique pinnis,
(c) Surgere; & immenso scopulo Arx fundata, tumentes
Frangere, & illis immota retundere fluctus.
Hæc ego, ad Eridani umbrosas, Vatumque canori 755
Agni-

- (a) Hi duo præcipue Gallicani Scriptores præstantissimi a Philosophorum incuribus Religionem vindicarunt, & vindicare porro pertinet.
(b) Imperavut ventis, & mari. Matth. 8. v. 26.
(c) Fundata eam erat super petram, Lue. 6. v. 48.

Agninis affiduo resonantes carmine ripas,
Tum cecini [exilio quærens solatia canta]
[a] Cum PIUS, & re præcipue, & cognomine SEXTUS,
Quas Sexti attulerant alii sarcire ruinas
Natus, tergeminusque sua Pietate Tiaram 760
Natus, ad excellam, Petri dignissimus hæres,
Conscendit Cathedram, clavesque accepit utrasque,
Magnifica, ingenti spe Religionis, & Orbis.
Hanc Navem, hanc Arcem e celo Deu ipse tuerit.
(b) Propterea que tibi, PIE, dat, mandatque regendam. 765
Vivæ diu felix. Votorum hæc summa meorum.
Cætera præstabis spes tu ultra, ac vota Piorum.
Siqua fides oculis, primo auscultare libenter
Vita est, ac mœstam paullatim expurgare frontem:
Indeque respirare, manumque abducere vultu: 770
Ac tandem luctus posuisse, & dulciter ore,
Blandius atque etiam mihi subrisisse Poësis.

J U D E X

Confurgant, & ascendant gentes in vallem Josaphat: quia
ibi sedebit, ut judiceus omnes gentes.

C A R M E N X L I I I .

EN fuit, & jam supremos confedit in ignes,
Et nihil est, & vix ardet, vix sumigt orbis!
Tot Regna, excelsaque urbes, monumentaque Regum,
Eximisque artis portenta, hominumque labores,
Et quiis fidebant auri, argenteique superbi. 5
The-

- (a) Electus die 15. Feb. 1775. Vivat feliciter.
(b) Quia diligit Deus Israel, & vult servare eum in eternum,
idecirco posuit te super eum Regem, ut facias iudicia, atque iustitiam. 2. Paral. 9. v. 8.

- (a) Thesauri, & quidquid nuper spectabile tota
Orbe fuit; tristes cineres, putrefacte favillæ
Sunt! Jubare extinto lugubribus obtritus umbris,
(b) Et nunquam iam oriturus posthac occubuit Sol:
Luna cruentatos, moribundosque horrifica vultus 10
Extulit: obscuris fuligine sepulta tenebris
Sidera, & ardentes Terram oppressere Cometa!
(c) Magna, & amara dies Domini haec est. Haec tenet orbem
[d] Abiecisse hominum arbitrio, peregroque profectus
Esse videbatur; nos audacissima quæque, 15
Tamquam si nunquam dein jam reditura abisset,
Egimus interea. Sed maiestate tremendus
Nunc reddit. Ecce vocat, fremitumque imitata tubarum
[e] Vox Domini, immenso terras, cælum, æthera complens
Clangore; imperio jubet omnipotente sepulchris 20
Erigi, & ad solium excellum, ad sublimi tribunal
Sistit Mortales quot sunt; quot & orbe fuere
Omnes. Ecce astum, & carne, & circumtagor ipsa
(f) Ruslus pelle mea: meaque arida, putridaque ossa
(g) Audire tuba sonitum, Dominique vocantis 25

Vo.

- (a) Argentum eorum, & aurum eorum non poterit liberare eos
in die ira Domini: in igne zeli ejus devorabitur omnis terra.
Sophon. 1. v. 18.
(b) Sol converteret in tenebras, & Luna in sanguinem. Joel.
2. v. 31. Stella cali... non expandent lumen suum. Isa.
13. v. 10. Stella cadent de celo. Math. 24. v. 29.
(c) Magnus enia dies Domini, & terribilis valde. Joel. 2. v. 11.
(d) Sicut homo qui peregrinatus, reliquit domum suam, &
dedit servis suis portationem euangelique operis. Mar. 13. v. 34.
(e) In voce Archangeli, & in tuba Dei. 1. ad Thessal. v.
4. Omnes, qui in monumentis sunt audient vocem filij. Dei.
Joan. 5. v. 28.
(f) Ruslus circumdabat pelle mea, & in carne mea videbo
Deum meum. Job. 19. v. 26.
(g) Offa arida audite verbum Domini. Ezech. 37. v. 4. Et ac-
cesserant offa ad offa unquamque ad juncturam suam. Ibid.
v. 7. Et vixerunt, steteruntque super pedes ejus. Ibid. v. 10.

- Vocem: juncturilique suis aptata, suisque
Nexibus, accepere iterum lucemque, diemque.
Quæ subter me considerat, pressisque jacentem
Tellus, restituit salvum. Ut quæ vasta vorarat
Evomuit Pistrix, positusque in litore Jonam. 30
Incolumen. Aut veluti granum tellure repositum,
Et moriens, gemmat rursum, rursumque resurgens
E tumulo, longo post tempore, alacrius alte
Exstollit caput, atque erumpens vertice rursum,
Vitales iterum carpit frondosior auras. 35
Quæ fortuna olim invexit dilerimina iniqua
Inter mortales, sublata hic omnia: nil jam
[e] Prostant divitiae, neque refert sanguine creatum
Augusto, aut Atavis Orbis dominitoribus ortum.
Nec juvat ingenio excelo, mentisque vigore 40
Eminuisse, omnisque avide excurresse per artes.
En quo felices quandam dum vita fluebat
Mortalis, quo vix genitos jam purpura cunis
Excepit, quorum sluit conterritus orbis
Asperci: quicque ingenio, qui mente valebant,
Majus & imperium nasci, ultra funera, & ultra
Mortem regnarent; nunc mœsti, & lumina vultu
[b] Dejecti incedunt, incurvanturque pudore.
Heu sero agnoscunt, per devia, perque tenebras
(c) Errasse. At contra multi neque laude decori 50
Ingenii, neque doctrina, neque origine clari,
(d) Qui genus indecores, qui delpectissima turba
[e] Effe putabantur; rapiuntur in aera Regi Ob.

- (a) Non proderent divitiae in die ultionis. Prov. 11. v. 4.
(b) Oculi sublimes hominis humiliati sunt, & incurvabitur al-
titudo visorum... in die illa. Isa. 2. v. 11.
(c) Ergo erravimus a via veritatis. Sap. 5. v. 6.
(d) Hi sunt, quos habuimus aliquando in derisum, & in simi-
lititudinem improperi. Sap. 5. v. 3.
(e) Rapiemus cum illis in nubibus obviam Christo in aera. 1.
ad Thess. 4. v. 16.

Obviam, & augusto diadematē tempora cingunt.
 Sed vero quatitur tonitru, ac totum undique cōsum 55
 Panditū. Agmen agit, Kegem & praecedit cunctem
 (a) Præfulgens, & adhuc divino sanguine rorans
 Crux. Plantum terrarum omnes populique, tribusque
 Dant: amor has Sanctis lacrimas expressit; at horror,
 Et pavor his Iesum qui contempserē, crucemque 60
 Detrectaverunt humeris portare, voluptas
 Quies semper fuit, & tumefacta superbia cordi.
 (b) Quem confixerunt, legionibus undique cinctus
 Inumerabilium Aligerum, pompaque, quadrigis
 (c) Fulmineis, rapidos late spirantibus ignes, 65
 Descendit celo, omnipotentemque explicat iram
 [d] Rex: quam multa illa diadematē tempora ciugunt:
 Ex oculis flammæ erumpunt, ore eminet ensis:
 Et femori inscriptum descriptumque undique veste
 (e) Hoc illi est nomen, Rex Regum: interlita multo 70
 Quem large effudit, chlamys est, & rubra cruce.
 Ineassum miseri colles, montelque precantur,
 (f) Ut super incubant seſe; penetrilibus abdi

Ter.

-
- (a) Tunc parebit signum filii hominis in celo, & tunc plangent omnes tribus terra. Math. 24. v. 30.
 (b) Aspicient ad me quem confixerunt. Zach. 12. v. 10. Exercitus qui sunt in celo sequentur eum. Apoc. 19. v. 14.
 (c) Ecce Dominus in igne veniet, & quasi turbo quadrige ejus. Isaia 66. v. 15.
 (d) Oculi autem ejus sicut flamma ignis, & in capite ejus diademata multa. Apoc. 19. v. 12. Et de ore ejus procedit gladius. Ibid. v. 15.
 (e) Et habet in vestimento suo, & in femore suo scriptum: Rex Regum, & Dominus dominantium. Ibid. v. 16. vestitus erat ueste operata sanguine. Ibid. v. 13.
 (f) Tunc incipient dicere montibus: cadite super nos, & collibus operite nos. Luke 23. v. 30. Quis mibi hoc tribuat, ut in inferno protegas me, & abscondas me, donec pertransiat furor tuus. Job. 14. v. 13.

Terræ, ipsiusque Ebrei sepeliri immittibus umbris
 (a) Optant. Sic agni, sic et & Judicis ira 75
 Terribilis! Fuga præclusa est, perstantque, manentque,
 Quas fugere optabant lacrimas, pœnæisque daturi.
 Jam Superum pennata cohors, celerisque manipi
 Explicitis pompa pennis inito undique gyro,
 [b] Sontibus infantes abjungunt: crimine vita 80
 Intactos, & qui lacrimis commissa piarunt,.
 Judicis ad dextram; sceleratos parte sinistra,
 Sancitorum medio avulsoſ raptantque locantque.
 Audin qui gemitus? Qui luctus? Amicus Amico,
 Et socius socio afflidiuſ, fraterque sorore, 85
 (c) Gnatuſ etiam Pater, & quam dulci a conjugi conjux
 Nunquam iterum ſe viluri, æternaque futuro
 Diffidio, immensum proh! divelluntur, utrinque.
 [d] Haud longe Solymis, crudeli ubi morte peremtus,
 Noſtram morte tua quiverat ipſe ſalutem; 90
 Nunc ſolio ſidit Rex: argumentaque amoris
 Indignabundus maiores vertit in iras.
 [e] Compellatque reos ipſos, qua vulnera gestat
 Ostentans. Nunquidnam aliud ſibi poſtere, nunquid
 Plus optare ſibi potuerint? Hifcere contra 95
 Nemo. At qui iuſti quondam gemuere ſilentes;
 Nunc alte extollunt vocem: & qua pefſima paſſi
 Nil

-
- (a) Abſcondite nos a facie ſedentis ſuper thronum, & ab ira
 Angeli. Apoc. 6. v. 16.
 (b) Exibunt Angelis, & separabunt malos de medio iuſtorum.
 Math. 13. v. 49. Et ſicut oves quidem a dextris; bados
 aueni a ſinistris. Math. 25. v. 33.
 (c) Erunt diu in lecto uno: unus affumetur, & alter relinqueretur. Luke 17. v. 34.
 (d) In vallem Iofaphat.... ibi ſedebit.
 [e] Habitatores Jeruſalem, & viſi Jude judecate inter me, &
 vineam meam. Quid eiſ quod debui ultra ſacra vinea mea,
 & non feci ei? Ila. 5. v. 3. & 4.

(a) Nil meriti, lamentantur; cassoque labores
Qui fecere suos, magnamque dedere ruinam
Constanter digito ostendunt; penasque reponunt. 100
Quo gemitu, flent inviti, damnantque nocentes
(b) Ipsi se, & mire anguntur, trepidantque suorum
Aspectu scelerum, quæ confidenter, & ore
Impavidus, abjectoque olim admirare pudore;
Nunc rubor ora subit, domuitque infamia frontem. 105
Contra ac debuerant, perverloque ordine rerum
Omnia agebantur mortalibus tempore vita.
Immerito plerumque felius fulgebat honore,
Vertice conspicuo incedebant crimina; virtus,
Religio, Pietas concubabant inique. 110
(c) Et quicunque sequi optabant vestigia Christi,
Hos peracerba odia, atque atrocias cuncta manebant.
(d) Si nihil ultra esset mortem, si nulla fuisset
Sors alia; injustus Deus, atque indignus amari,
Et fautor scelerum foret, assimilisque Tyranno, 115
Præmia qui largus sceleri manu utraque libenter,
(e) Et folas lacrimas tanquam patrimonia Sanctis
Impatiaret. Sic porro nixa vicissim
Una, eademque Dei causa est, & caussa Piorum.
En cur magna dies, toto spectante theatro 120
Orbis terrarum, dicta hæc est: ne quis inultus
Sanctorum, nequemque in Christo habuisse reportat
Spem

-
- (a) Tunc stabunt Justi in magna confititia adversus eos, qui se
angustiverunt, & qui obfulerunt labores eorum. Sap. 3. v. 1.
[b] Iamicos ejus induam confusione. Ps. 131. v. ult.
(c) Omnes qui pie volunt vivere in Christo Iesu persequitionem
patiuntur. 2. ad Thymot. 3. v. 12.
(d) Si in hac vita tantum in Christum sperantes sumus, misera-
biliores sumus omnibus hominibus. 1. ad Cor. 15. v. 19.
(e) Plorabitis, & sibitis vos; Mundus autem gaudebit: vos
autem contristabimini. Ioa. 16. v. 2.

(a) Spem pudeat. Dum Mundus erat, dum vita manebat,
Fabula agebatur; nunc acta est. scena remotis
(b) Aulæ, finem noctæ est jam, quamque gerebat. 125
Quisque, olim dum vita fuit, persona receffit.
Orbis erat dominus Nero quondam; carcere Petrus,
Paulusque ignoti, abjecti, viuæstique jacebant.
Quam mira, atque ingens nunc est conversio rerum!
Aspice, quid tandem Nero nunc? fax ultima, fundo 130
Carceris igniti, picæque voraginis igne.
Aspice quid Petrus? quid Paulus? fidera cali
Fuligidiora duo: duo prima fedilia Regi
Proxima utrinde tenent, hic ense, & clavibus ille 135
Insignes: Mundi Heroum, Regumque futuri
(c) Arbitri adorandi, regnaturisque perennes:
Inter delicias, longe ultra vota beati.
En paupercula anus, qua despicienda Mundo
(d) Stercoris instar erat; sed erat gratissima Divis, 140
Et Christo; cuius morientis imagine, vitam
Angustam, & duros didicit tolerare labores.
(e) Peñarum comitem, comitem quoque gloria Christi
Subsequitur, sceptrumque gerit, fulgetque corona.
Plaudite qui Jésum vita, qui morte sequuti: 145
Quæ mala passi estis brevis, & rapidissima vexit
Hora, eademque iterum nunquam turbanda deinceps
(f) Ponderis immensi, infinitaque gaudia vexit:
Et

-
- (a) Etenim universi qui sufficiunt te non confundentur. Pl. 24. v. 3.
[b] Praterit enim figura hujus mundi. 1. ad Cor. 7. v. 31.
(c) Cum federis filius hominis in sede maiestatis sua Iudeobitis
O vos super sedes duodecim judicantes. Matth. 19. v. 28.
(d) Tanquam purgamenta lujas Mundi. 1. ad Cor. 4. v. 13.
(e) Cum Christus apparerit vita vestra, tuuc & vos appa-
rebitis cum ipso in gloria. Ad Colos. 3. v. 4.
(f) Quod in presenti est momentanum, & lexe tribulationis no-
stra supra medium in sublimitate eternum gloris pondus ope-
ratur in nobis. 2. ad Cor. 4. v. 17.

Et quos invidit, quos olim Mundus admisit
 (a) Nunc venerabundus cum fonsore reddit honores. 150
 Dum peragebatur perituri fabula Mundi,
 [b] Larva ibant homines testi: quid quisque fuissest
 Ignotum, nequidem veros tum cernere vultus
 Concessum: fallax oculos ludebat imago;
 Perfidiosaque erant mendacia proxima veris. 155
 Haec erat exspectanda dies, qua fraude subacta;
 Nulli fas animo contraria verba sonare,
 Nulli jam vultus discordes mente liceret
 Fingere: & unicuique suus color, & sua cuique,
 Veraque jam facies, fuso, larvique remotis, 160
 A signaretur. Quidquid Venus improba, quidquid
 Impulit ut faceres sitis ardens, & rabida auri,
 Quæ tibi tu tacitus, quæ secretissima cæco
 Pectoris arcano, intimioreque condita mente
 Servasti; in medio posita, ac nudata retexit, 165
 [c] Vulgavitque Deus: lucem impertitus ab alto
 Divinam, sinuola tui penetralia cordis
 Diffidit, ac toto nemo est quin viderit orbe.
 Omnia cum fuerint sic jam pfecta, librique
 Clausi, & inaccessi mundanza tempore vita. 170
 (d) Ante oculos positi, & coram omnibus undique aperti,
 Propatulique, audi quæ sit sententia: Judex
 Quos habet ad dextram aspectans placidissimus ore:
 (e) O mihi vos, Patrique meo charissimi, adeste,

Et

- (a) Nimis honorificati sunt amici tui, Deus. Ps. 138. v. 17.
 (b) Mundus totus in maligno positus est. 1. Ios. 5. v. 19.
 (c) Nihil enim est opertum quod non revelabitur, & occultum,
 quod non scietur. Matth. 10. v. 26.
 (d) Et libri aperti sunt... & iudicati sunt mortui ex his,
 quæ scripta erant in libris secundum operis forum. Apoc. 20. v. 12.
 (e) Tunc dicit Rex his, qui a dextris sunt: Venite benedicti
 Patri mei: possidete paratum vobis regnum... & eorum enim,

Et regnaturi mecum mea sceptra tenete.
 Sic porro meriti, namque esuriemque fitimque
 Expertus, memini, vos occurristis utriusque.
 Nudus eram; mihi vos tegumen, vestemque dedistis:
 Hospes eram; testo vos me exceperitis amico:
 Ager eram; vos me vestro recreastis amore. 180
 Carcere vindictus eram; venistis vilere vos me.
 Haec vero Sancti haud capiunt, dubitantque, rogantque.
 (a) Quando haec? & Judex: cum subvenitilis egenis,
 Cum miserati inopes estis, minimisque meorum;
 Tum vos, tum mihi open, & solertia cuncta tulitis 185
 Ad laevam deinceps terribilis, vultuque revolvens.
 (b) Inveniam iracum molem: Discedite in ignes
 Eternos, inquit: quoniam vidistis acerba
 Me fame conseruum, ac nudum, vistumque catenis,
 Atque agrum, & despexitis: neque porrige panem, 190
 Auxilioque venire inopis, nudumque fovere,
 Aut mifereri agro, aut vinclo didicistis. At illi
 Attorrit quando ah! nos te despeximus? Et Rex:
 (c) Cum renuitis opem miseris, cum terga deditis,
 Tum me vos inopem, tum despexitis egentem. 195
 (d) Nec mora: præcipitant hi, involvuntque profundis
 Ignibus, & scandunt illi sublimia regna. CON-

- O dedistis mihi manducare: siti vi, O dedistis mihi bibere:
 hospes eram, O collegisti me. Nudus, O cooperisti me:
 infirmus, O visitasti me: in carcere eram, O visitasti ad
 me. Matth. 25. a v. 34. ad 36.
 (a) Amen dico vobis, quandiu fecisti uni ex his fratribus meis
 minimis, mihi fecisti. v. 40.
 (b) Tunc dicet O bis, qui a sinistris erunt: Discedite a me
 maloicti in ignem aeternum... esurivi enim, O non dedistis
 mihi manducare... nudus eram, O non cooperisti me: in-
 firmus, O in carcere, O non visitasti me. v. 41. & 43.
 (c) Amen dico vobis: quandiu non fecisti uni de minoribus his,
 nec mihi fecisti. v. 45.
 (d) Et ibunt hi in supplicium aeternum: iusti autem in vitam
 eternam. v. ult.

CONCLUSIO.

Hastenus, alme Deus, potui, exiguae laboris
Pro te suscepit, quoniam tu parva rependis.
More tuo magnis, magna haec mihi præmia posco: 200
Ut cum corporeis vinculis me, et carcere solves;
Quæ puer hispano recitabant carmine, vate
Xavero dilectante, mea hac sint ultima verba,
Intima et hac postrema mez suspicio vita:
Ut flagrem, Deus alme, tuique inflammer amore, 205
Haud equidem promissa moverent me munera cæli;
Nec me adeo impellunt horrendæ ad Tartara poenæ,
Quoniam in te auctor quidquam tentare protervus.
Hoc moveor, quia te Iesu charissime, cerno
Tergeminio infami confixum vulnere truncu, 210
Ora cruentatum; & lacerum crudeliter, inter
Opprobria, inter tormenta expirare, morire.
Aspectu hoc uor, sic & mihi pectora fervent,
Ut si nec poenæ, nec gaudia me ultra manarent;
Sponte veterer adhuc, & adhuc te semper amarem. 215
Deme, licebit enim per me, quæ magna parasti
Præmia: nam quamvis tua tu mihi præmia demas;
Non fecis atque ultro te amo nunc, ardenter amabo.

F I N I S.

INDEX

CARMINUM

PARTIS PRIMÆ.

I. U NUS est Deus.	pag. 45
II. Sanctus.	49
III. Incomprehensibilis.	54
IV. Æternitas.	59
V. Praetitia.	63
VI. Beneficentia.	67
VII. Benignitas.	73
VIII. Omnipotentia.	78
IX. Sapientia.	83
X. Providentia.	88
XI. Cultus.	94
XII. Patientia.	98
XIII. Iustitia.	103
XIV. Pulchritudo.	108
XV. Cæli Dominus.	112
XVI. Refugium.	117
XVII. Dominus Exercituum.	121
XVIII. Deus Scientiarum.	126
XIX. Scrutans Cor.	138
XX. Qui fecit mirabilia solus.	142
XXI. Annuntians futura.	149

PARTIS SECUNDÆ.

XXXII. Deus Homo.	159
XXXIII. Princeps pacis.	164
XXXIV. Super omne Nomen.	170
XXXV. Rex Gentium.	174
XXVI. Signum, cui contradicetur.	178
XXVII. Subditus illis.	182
XXVIII. Lux Mundi.	186
XXIX. Rex Mansuetus.	194
XXX. Bonus Pastor.	199
XXXI. Triumphus.	203
XXXII. Deus absconditus.	208
XXXIII. Mæror.	212
XXXIV. Opprobrium Hominum.	216
XXXV. Dominus Mortis.	225
XXXVI. Excessus.	229
XXXVII. Sopor excessus.	232
XXXVIII. Rex Gloriarum.	236
XXXIX. Sacerdos.	240
XL. Sponsus.	245
XLI. Virtus ex alto.	253
XLII. Religio Viatrix.	259
XLIII. Judex.	285

XLIV. Domini Exaltationem
XLV. Deus potestus.

ERRATA

Ibid. 10	lin. 33 Nepotis	Nepotis.
13	lin. 4 Scripturam	Scripturarum.
	lin. 16 exultarium	exultaarium.
	lin. 37 falsique	falsique.
16	lin. 23 decerpsum	decerpsum.
	lin. 24 lectione	lectionem.
17	lin. 23 pralaudato	pralaudati.
19	lin. 7 que	que.
28	lin. 4 Sicuti	Sicui.
46	v. 81 bacula	bacula.
62	v. 1 rancifera funus	rancifera funus.
Ibid.	v. 76 rubera	rudera.
66	v. 83 alterutrum = addere =	alterutrumque coecens.
69	v. 51 si licet	si licet.
78	v. 4 in os	in has.
89	v. 34 fixoque	fixoque.
94	Carmine XI. v. 4. solium	soliumque.
95	v. 18 ibi obambulat	tibi obambulat.
97	v. 83 palma	palma.
127	v. 29 auden*	audin.
Ibid.	v. 49 confundimus	confundimus.
149	v. 5 boumque	boumque.
Ibid.	v. 12 Nomen	Nomen.
159	v. 36 Sed	Sol.
162	v. 98 clauistro	claustra.
166	v. 59 lege sic: Pax: hinc vomerem	in falceus.
170	v. 17 manentem	manantem.
171	v. 45 sentientibus	sentientibus.
175	v. 40 audit	audiit.
185	v. 72 famosa	famosa.
186	Carmine XXVIII. v. 4 sed	se abdir.
196	v. 70 hac ora	hac hora.
207	v. 2 vox	vos.
211	v. 99 fundo	fando.
212	v. 10 vox	vos.
213	v. 42. infliganda	infingenda.
230	v. 21 ha!	ah!
Ibid.	v. 4. aplices	aplice.
232	v. 98 Mortis	Mortis.
236	v. 15. Quanam	Quenam.
240	v. 105. mæroi	mæroi.
243	v. 2. neque sine	neque enim sine.
Ibid.	v. 63. Unigenitum	Unigenitum.
248	v. 82. Quam tum	Quam tu.
263	v. 119. neque	reque.
272	v. 373. tūcles	tēctus.
284	v. 739. certamineque.	certamineque.

CORRIGE.

CAPILLA ALFONSINA

U. A. N. L.

Esta publicación deberá ser devuelta antes de la
última fecha abajo indicada.

IFCC 635

PA8450

A2

P4

1793

42812

FEVT

AUTOR

ABAD, Diego José

TITULO

De Deo, deoque homine heroica

FFCHA.D

